

Klimaatneutraal melkveebedrijf door inzet houtsnippers

dinsdag 31 januari 2017

Deze week start veehouder Henk Hoefnagel de aanplant van 5 ha bos. Het hout versnipperd hij straks met drie doelen: strooisel voor een comfortabele koeienstal, een betere bodem en een klimaatneutraal bedrijf. De eerste bomen gaan 4 februari de grond in.

Bij zijn bedrijf de Henricushoeve pacht Hoefnagel 5 hectare bosgrond waar een herplantplicht op rust. Hij benaderde [Probos](#) en CLM om hem te helpen. Probos maakte een beplantingsplan, waarin zowel natuur als productiehout aandacht kregen. Elzen, wilgen en populieren moeten er komen, bomen die goed groeien op natte grond, snel groeien en waarvan de snippers goed als stalstrooisel kunnen dienen. De provincie Gelderland keurde het plan goed en ondersteunt het met een financiële bijdrage.

Snippers in de stal

De bomen worden periodiek (elke twee tot acht jaar) afgezet, waarna ze vanuit de stobbe weer nieuwe stammen kunnen vormen. Dit is een moderne vorm van hakhout- of vriendbeheer. Het hout dat uit het bos wordt geogst wordt versnipperd. De snippers worden gebruikt als stalstrooisel in de compoststal van de Henricus Hoeve. De compost uit de stal levert vervolgens extra organische stof aan de gras- en akkerlanden van het bedrijf, waarmee extra koolstof wordt vastgelegd in de bodem. Dat levert bovendien een gezondere bodem op.

Naar een klimaatneutraal bedrijf

Het CLM rekent de koolstofbalans uit van de activiteiten. Hoefnagel wil de Henricus Hoeve klimaatneutraal maken. Met de oogst van hout wordt koolstof weliswaar afgevoerd, maar de stobben en wortels van de bomen leggen CO2 vast. Ook zorgt een hoger organische stofgehalte in de bodem voor vastlegging van koolstof. De ontwikkelingen hiervan worden de komende jaren nauwkeurig gevolgd. "Uit studies van Probos en Wageningen Universiteit blijkt dat de vraag naar biomassa en daarmee houtsnippers de komende decennia sterk toeneemt", aldus Martijn Boosten van Probos. Door de snippers lokaal in eigen klimaatbos te telen wil Hoefnagel zelfvoorzienend worden, zodat hij geen houtsnippers meer van derden hoeft aan te kopen. Dit scheelt bovendien transport van houtsnippers over lange afstanden.

Toekomst

Hoefnagel ziet bomen op het bedrijf als een ontwikkeling die in de toekomst heel normaal zal zijn. "Vijftien jaar geleden legde ik de eerste zonnepanelen op mijn dak. Collega's verklaarden me toen voor gek; 'dat kon nooit uit'. Maar ik wilde een duurzaam bedrijf en dat blijkt toch een hele goede keuze te zijn geweest. En zo zullen over 10 tot 15 jaar bomen op het bedrijf heel normaal zijn."

door **Kelly Kuenen**